

zu DAČAR. 2, 27.

प्रतिभानु (1. प्र° + भानु) m. N. pr. eines Âtreja, Liedverfassers von RV. 5, 48.

प्रतिभामुख m. v. l. für प्रतिभान्वित (s. u. प्रतिभा) H. 343.

प्रतिभाव (1. प्र° + भाव) m. corresponding character or disposition WILS.

प्रतिभावत् (von प्रतिभा) 1) adj. = प्रतिभानवत् KATHAS. 4, 32. — 2) m. a) die Sonne. — b) der Mond. — c) Feuer ÇABDĀRTHAK. bei WILS.

प्रतिभाविलास (प्र° + वि°) m. Titel eines Buchs, welches auch Vedārthapradīpa und Vedārthakandra heisst, HALL 187. Verz. d. Oxf. H. No. 479.

प्रतिभाषा (von भाष् mit प्रति) f. Antwort, Erwiderung HAUGHT.

प्रतिभास (von भास् mit प्रति) m. 1) das Erscheinen: प्रुक्तौ रजतस्य प्रतिभाससमये VEDĀNTAPARIḤ. bei NILAK. 170. — 2) Schein, Anschein SĪH. D. 27, 14. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 149. — 3) das Erscheinen vor dem Geiste, das in-die-Gedanken-Kommen, Einfallen: उचितार्थस्य शीघ्रं प्रतिभासः Schol. zu R. 1, 1, 15 ed. Bomb. — 4) Blendwerk VJUTP. 76. LALIT. ed. Calc. 206, 3.

प्रतिभासन (wie eben) n. 1) das Erscheinen, Erscheinung: एतद्वाक्प्रतिभासनं वरं देदौ SĪH. in der Einl. zu AIT. Br. सुखमस्वाप्समिति प्रतिभासनात् Schol. zu KAP. 1, 149. — 2) Schein, Anschein: पौनरुक्त्यं SĪH. D. 257, 16.

प्रतिभू (भू sein mit प्रति) m. Bürge (urspr. æquivalens) P. 3, 2, 179, Sch. AK. 2, 10, 44. H. 882. HALĀJ. 2, 225. VJUTP. 178. M. 8, 161. 162. 169. JĀGŪ. 2, 10. SUCR. 2, 146, 2. PĀNĀT. 89, 16. mit dem gen. oder loc. P. 2, 3, 39. VOP. 5, 29. गवाम् oder गोषु P., Schol. (दण्डः) धर्मस्य प्रतिभूः M. 7, 17. धर्मं PĀNĀT. 88, 11. 14. 16. यो यस्य प्रतिभूस्तिष्ठेदर्शनाय für das Erscheinen M. 8, 158. दर्शनं JĀGŪ. 2, 54. प्रतिभुवं दप्यः तेमाय तस्य 209. दानं M. 8, 160. — Vgl. प्रतिभाव्य.

प्रतिभेद (von 1. भिद् mit प्रति) m. 1) Spaltung, Trennung(?) MBH. 12, 6845. 11972. — 2) Verrath, Entdeckung: इत्येष लेभे वृत्तान्तः प्रतिभेदं न कुत्रचित् RĪGĀ-TAR. 6, 80. KATHAS. 26, 106. 28, 62. 39, 32. 49, 65. ऋ° 12, 70.

प्रतिभेदन (wie eben) n. das Zerspalten, Zerschlagen: नेत्रादि JĀGŪ. 2, 220.

प्रतिभोग (von भुञ् mit प्रति) m. Genuss MBH. 12, 3920.

प्रतिम s. u. प्रतिमा.

प्रतिमङ्गलवार (1. प्र° + म° - वार) m. pl. wohl jeder Festtag: प्रतिमङ्गलवारेषु प्रति विष्टेषु (so trennt AUFRICHT) वन्दिता BRAHMAVAIV. in Verz. d. Oxf. H. 23, b, N. 3.

प्रतिमण्डक und मण्डक ein Ausdruck aus der Tonkunst Verz. d. Oxf. H. 87, a, 8. 9. — Vgl. मण्डक.

प्रतिमण्डल (1. प्र° + म°) n. Gegenscheibe, eine zweite Scheibe: तस्य (रवेः) मण्डलमध्यात्तु निःसृतं प्रतिमण्डलम् HARIV. 11602. an eccentric orbit BHĀSKARA bei COLEBR. Misc. Ess. II, 399.

प्रतिमत्स्य (wie eben) m. pl. N. pr. eines Volkes, v. l. für प्रतिमास्य. VP. 190, N. 78.

प्रतिमन्त्रण (von मन्त्र्य् mit प्रति) n. Erwiderung KAUC. 68. 90.

प्रतिमन्त्रम् (von 1. प्र° + मन्त्र) adv. mit —, bei —, zu jedem Spruch KĪTJ. ÇR. 2, 5, 6. 8, 13. 7, 3, 8. 10, 8, 6. 17, 3, 19.

प्रतिमन्दिरम् (von 1. प्र° + मन्दिर) adv. in jedem Hause RĪGĀ-

TAR. 2, 72.

प्रतिमन्यु (von 1. प्र° + मन्यु) den Zorn gegen Jmd. ergießen; s. ऋ-प्रतिमन्यमान.

प्रतिमर्ष (von मर्ष् mit प्रति) m. ein best. Niesemittel in Pulverform WISK 131. प्रतिमर्षः शिरोविरेचनविकल्पः SUCR. 2, 336, 2. 1, 99, 16 (°मर्ष).

प्रतिमल्ल (1. प्र° + मल्ल) m. Gegenringer, Gegenkämpfer; Rival: रणे सिद्धिस्तु मल्लानां पतिमल्लनिपातज्ञा HARIV. 4711. क्रमेण च यमौ तत्र (बाहुयुद्धे) प्रकर्षं स तथा यथा। ऋजयित न केनापि प्रतिमल्लेन भूतले ॥ KATHAS. 25, 120. तं चेद्वेदे प्राप्नोमि प्रतिमल्लं नडागिरेः 12, 10. वत्स इति व्यथितो देशः — स्वर्गस्य निर्मितो धात्रा प्रतिमल्ल इव जितौ 9, 4.

प्रतिमा (मा mit प्रति) 1) m. Schöpfer, Bildner: ऋषो यो ऋषे प्रतिमा बभूव AV. 9, 4, 2. vielleicht auch in den Stellen: आदित्यं सृष्ट्वस्य प्रति-माम् VS. 13, 41. 15, 65. — 2) f. a) Abbild, Ebenbild, Bild, Bildnis; Sinnbild AK. 2, 10, 36. TRIK. 3, 3, 300. H. 1463. MED. m. 48. HALĀJ. 1, 131. RV. 10, 130, 3. संवत्सरस्य AV. 3, 10, 3. 8, 9, 6. पृथिवीं प्रतिमा पुरो-डाशः TBR. 3, 2, 8, 8. (ग्रयिः) वयंसा प्रतिमया चीयते TS. 5, 5, 2. 7, 2, 1. न तस्य प्रतिमा ऋस्ति यस्य नाम मरुद्दर्शः VS. 32, 3. ÇAT. BR. 10, 4, 3, 13. 19. 20. 11, 1, 8, 13. मा उन्मा ऋमिमा प्रतिमा ĀCV. ÇR. 3, 13. तस्य नाम्नी-यात्पुरुषो हि स प्रतिमया ÇĀNKA. BR. 10, 3. 11. 8. मायया मया — प्रति-मां सदशी कृत्वा सीतियमिति दर्शिता R. 6, 72, 35. प्रतिमानां (Götterbil-der) च भेदकः M. 9, 285. प्रतिमाश्च प्रकम्पते R. 6, 11, 28. आर्यसो MBH. 1, 582. 11, 335. हिरण्मयी 1, 6542. Z. d. d. m. G. 6, 93. हेम° AK. 3, 4, 12, 53. प्रतिमाश्चालिखति MBH. 6, 76. °ध्वजभूषण 7, 1035. 1694. मद्-पो प्रतिमा कृत्वा HARIV. 1360. ततो ऽश्मभिश्च प्रतिमां कारयित्वा 7613. 7615. लवण° aus Salz 7810. काष्ठस्य aus Holz 7812. सर्वदेवानाम् 12801. बालार्कप्रतिमेवाप्सु RAGH. 12, 100. 16, 39. °गत 17, 36. VARĀH. BRH. S. 45, 15. 55, 16. 58, 48. KATHAS. 22, 3. 27, 11. RĪGĀ-TAR. 1, 299. ÇĀNKA. zu BRH. ĀR. UP. S. 19. Verz. d. Oxf. H. 85, b, 15. Schol. zu KAP. 1, 121. °परिचारक KULL. zu M. 3, 152. प्रासादः प्रतिमा विना ÇAT. 10, 187. °शशाङ्क der sich spiegelnde Mond, der Widerschein des Mondes RAGH. 7, 61. °चन्द्र 10, 66. प्रतिमेन्दु RĪGĀ-TAR. 1, 278. Am Ende eines adj. comp. KUMĀRAS. 1, 42. 7, 36. Vgl. देव°, देवता° (auch SUCR. 1, 323, 7), दे-वत°. — b) am Ende eines adj. comp. (f. घृ) Aehnlichkeit: die Aehnlich-keit von dem und dem habend so v. a. dem ähnlich, — gleich H. 1462. HALĀJ. 4, 9. संवत्सर° TBR. 1, 1, 8, 7. AIT. Br. 6, 18. INDR. 1, 6. DRAUP. 1, 3. MBH. 1, 133. 6569. 7346. 2, 13. 13, 889. R. 1, 44, 10. 2, 40, 23. 80, 11. RAGH. 2, 49. ÇĀK. 187. VIKR. 140. Spr. 2093. VARĀH. BRH. S. 32, 30. 46, 26. — c) Maass: त्रिनल्व° (रथ) so v. a. drei Nalva lang HARIV. 6879. 12955. 13007. विस्तारपादप्रतिमं बाहुल्यं शाखयोः (der Thüren) स्मृतम् VARĀH. BRH. S. 55, 13. Vgl. सप्रतिम. — d) die Gegend zwischen den Fangzähnen eines Elephanten TRIK. MED. — e) ein angebliches Metrum von 12 Silben RV. PRĀT. 17, 11. Ind. St. 8, 111. — Vgl. सुप्रतिम.

प्रतिमान (wie eben) n. 1) Gegensatz, concret Gegenmann, ebenbürti-ger —, gewachsener Gegner NĪR. 3, 12. 11, 21. वृक्षो वध्निः प्रतिमानं बभू-षन् RV. 1, 32, 7. 52, 12. त्वं भुवः प्रतिमानं पृथिव्याः 13. ऋक्त्वे इन्द्रः प्र-तिमानमोक्षता 102, 6. विश्वस्य 2, 12, 9. 3, 31, 8. 4, 18, 4. 10, 111, 5. नास्य शत्रुर्न प्रतिमानमस्ति 6, 18, 12. नार्वगिन्द्रं प्रतिमानानि देभुः 10, 89, 5. 120, 6. विद्दासाय प्रतिमानमार्थः 138, 3. — 2) Muster: कर्णः प्रतिमानं धनुष्म-